Ruotsin kuljetushallituksen säädöskokoelma

Ruotsin kuljetushallituksen määräykset varjo- ja riippuliitimillä lentämisestä

hyväksytty 9 päivänä huhtikuuta 2026.

Ruotsin kuljetushallitus määrää ilmailuasetuksen (2010:770) 1 luvun 6 ja 25 §:n, 2 luvun 7 §:n, 4 luvun 4 ja 5 §:n sekä 5 luvun 3 §:n nojalla[1] seuraavaa.

Soveltamisala

1 § Näitä määräyksiä sovelletaan lentämiseen moottoroiduilla tai moottoroimattomilla varjo- ja riippuliitimillä Ruotsissa. Määräyksiä sovelletaan myös lentämiseen ulkomailla, ellei tämä ole ristiriidassa toisen maan lainsäädännön kanssa. Näitä määräyksiä sovelletaan myös tällaista toimintaa koskevaan koulutukseen, tutkintoon ja lupien myöntämiseen Ruotsissa.

Määritelmät

2 § Näissä määräyksissä sovelletaan seuraavia määritelmiä:

TSFS 2026:48

Julkaistu 17 päivänä huhtikuuta 2026

ILMAILU

Sarja OPS

1 Ks. teknisiä määräyksiä ja tietoyhteiskunnan palveluja koskevia määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä 9 päivänä syyskuuta 2015 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/1535.

varjoliidin	ilmaa raskaampi moottoroitu tai moottoroimaton ilma-alus, jolla voidaan lähteä lentoon ja laskeutua jalkaisin tai sopivalla laitteella varustetun gondolin avulla ja joka koostuu 1. tekstiilistä tai vastaavasta materiaalista valmistetusta siivestä, jossa ei ole kiinteää runkorakennetta eikä jäykisteitä, 2. punoksista, 3. kantohihnoista ja 4. valjaista;
operatiivinen kuivamassa	täydellisen *riippuliitimen* massa ilman polttoainetta, kuljettajaa ja matkustajia;

riippuliidin	ilma-alus, joka on suunniteltu perusrakenteeltaan sellaiseksi, että sillä voidaan lähteä liikkeelle ja laskeutua jalan tai pyörillä, ja jonka suurin *operatiivinen kuivamassa* on 70 kilogrammaa ja enimmäisnopeus 150 kilometriä tunnissa;
moottoroitu riippuliidin	*riippuliidin, jossa* on käyttömoottori ja jonka suurin *operatiivinen kuivamassa* on 150 kilogrammaa;
valvottu ilmatila	mitoiltaan määritelty ilmatila, jossa lennonjohtopalvelua tarjotaan ilmatilaluokituksen mukaisesti;
lupakirja	asiakirja, joka osoittaa, että sen haltija täyttää Ruotsin kuljetushallituksen näiden määräysten mukaisesti asettamat teoreettiset ja käytännön vaatimukset;
näkölentosäännöt (VFR)	(Visual Flight Rules) säännöt ja menettelytavat, joita voidaan noudattaa, jos sääolosuhteet ovat riittävän hyvät niin, että ilma-aluksen lentäjä voi visuaalisesti seurata ilma-aluksen lentoasentoa, navigoida ja pitää etäisyyttä esteisiin, maastoon ja muihin ilma-aluksiin.

Vastavuoroinen tunnustaminen

3 § Toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa tai Turkissa laillisesti kaupan pidettävien tai ETA-sopimuksen sopimuspuolena olevasta EFTA-valtiosta peräisin olevien ja siellä laillisesti kaupan pidettävien tavaroiden oletetaan olevan näiden määräysten mukaisia. Näihin määräyksiin sovelletaan toisessa jäsenvaltiossa laillisesti kaupan pidettyjen tavaroiden vastavuoroisesta

tunnustamisesta ja asetuksen (EY) N:o 764/2008 kumoamisesta 19 päivänä maaliskuuta 2019 annettua asetusta (EU) 2019/515.

Koulutus ja lupakirja

4 § Kouluttajilla ja ohjaajilla tulee olla lupakirja, joka todistaa, että kouluttaja tai ohjaaja täyttää liitteissä 1–4 esitetyt teoreettiset ja käytännön vaatimukset.

5 § Myös ulkomaisen viranomaisen tai valtuutetun organisaation myöntämät luvat tai vastaavat asiakirjat ovat voimassa Ruotsissa. Edellytyksenä on, että koulutuksen ja taitojen katsotaan vastaavan ruotsalaisen luvan saamiseksi vaadittavia koulutusta ja taitoja.

Ruotsissa vakinaisesti asuvan henkilön tapauksessa ulkomailla myönnetyt asiakirjat ovat voimassa enintään 12 kuukautta. Sen jälkeen ne on korvattava ruotsalaisella lupakirjalla.

2

Ilma-aluksen päällikön vastuut

6 § Ilma-aluksen päällikkö ei saa aloittaa lentoa ennen kuin hän on vakuuttunut siitä, että riippu- tai varjoliidin on koottu asianmukaisesti ja huollettu valmistajan ohjeiden mukaisesti.

7 § Ilma-aluksen päällikkö on vastuussa riippu- tai varjoliitimen turvallisesta käsittelystä ennen lentoa, lennon aikana ja lennon jälkeen. Päällikkö on myös vastuussa mahdollisten matkustajien turvallisuudesta.

8 § Jos riippu- tai varjoliitimen kyydissä on useampi kuin yksi henkilö, ennen lentoonlähtöä on tehtävä selväksi, kuka on ilma-aluksen päällikkö lennon aikana.

9 § Ilma-aluksen päällikön on ennen lentoa varmistettava, että suunniteltu lento voidaan suorittaa turvallisesti ottaen huomioon lentokokemus, riippu- tai varjoliitimen suorituskyky, vallitsevat sääolosuhteet, esteet, ilmatilan olosuhteet ja muu lentoliikenne.

10 § Lennettäessä radiovyöhykkeellä, jossa edellytetään yhteydenpitoa ilmaliikennepalvelun ja transponderin kanssa, ilma-aluksessa on oltava laitteet, joiden avulla nämä vaatimukset voidaan täyttää.

Riippu- tai varjoliitimen lentäjän, joka pyytää selvitystä tai on muulla tavoin yhteydessä ilmaliikennepalveluun, on käytettävä kutsumerkkiä, joka

koostuu sanasta ”flygskärm” [varjoliidin] tai ”hängglidare” [riippuliidin], jota seuraa ilma-aluksen päällikön luvan numeron neljä viimeistä numeroa.

Lentosäännöt

11 § Lentäminen on sallittua ainoastaan päivällä ja näkölentosääntöjen (VFR) mukaisesti. Sovellettavat näkölentosäännöt on määritetty yhteisistä lentosäännöistä, lennonvarmistuspalveluja ja -menetelmiä koskevista operatiivisista säännöksistä sekä täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 1035/2011 ja asetusten (EY) N:o 1265/2007, (EY) N:o 1794/2006, (EY) N:o 730/2006, (EY) N:o 1033/2006 ja (EU) N:o 255/2010 muuttamisesta 26 päivänä syyskuuta 2012 annetussa komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) N:o 923/2012.

Ilma-aluksen päälliköllä on oltava selkeä näköyhteys maahan tai veteen lennon aikana.

12 § Lennettäessä tiheästi asuttujen alueiden tai ulkoilmaan kokoontuneiden ihmisjoukkojen yli, sovelletaan komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) N:o 923/2012 vahvistettuja vähimmäislentokorkeutta koskevia sääntöjä.

Ilma-aluksen päällikkö voi lentää asetuksessa määriteltyä minimilentokorkeutta alemmalla korkeudella 1–3 kohdassa kuvatuissa tapauksissa.

1. Moottoroidulla riippu- tai varjoliitimellä lennettäessä minimilentokorkeutta voidaan alentaa 50 metriin maanpinnasta, lukuun ottamatta erikseen määriteltyjä alueita, joilla lentäminen on sallittua alemmalla korkeudella. Lentämiseen alle 50 metrin korkeudella maanpinnasta vaaditaan kirjallinen lupa

maanomistajalta tai -käyttäjältä sekä lupa niiltä henkilöiltä, joihin vaikutukset voivat muutoin kohdistua.

2. Moottoroimattomalla riippu- tai varjoliitimellä lennettäessä minimilentokorkeutta voidaan alentaa rajoituksetta.

3. Lentoonlähdön ja laskun aikana.

13 § Riippu- tai varjoliidintä ei saa ohjata huolimattomasti tai piittaamattomasti siten, että toisten henki tai omaisuus vaarantuu tai että ihmisiä tai eläimiä pelotellaan tai häiritään.

14 § Aamuhämärässä tai iltahämärässä lennettäessä riippu- tai varjoliitimessä on oltava punaiset tai valkoiset vilkkuvalot, jotka ovat mahdollisimman monisuuntaisia.

15 § Moottoroidulla riippu- tai varjoliitimellä saa lentää veden yllä ainoastaan niin, että moottorin vikaantuessa on mahdollista laskeutua maalle tai kantavalle jäälle.

Tekniset vaatimukset

16 § Riippu- tai varjoliitimen lentoa varten tarvittavien laitteiden on oltava Ruotsin kuljetushallituksen tai sellaisen organisaation hyväksymiä, jolle Ruotsin kuljetushallitus on siirtänyt riippu- tai varjoliitimillä harjoitettavan lentotoiminnan valvontaa koskevia tehtäviä ja valtuuksia.

Rekisteri ja tunnistusmerkinnät

17 § Moottoroitujen riippu- ja varjoliitimien osalta organisaatioiden, joille Ruotsin kuljetushallitus on siirtänyt kyseessä olevan lentotoiminnan valvontaan liittyviä tehtäviä ja valtuuksia, on pidettävä rekisteriä, joka sisältää ajantasaiset tiedot omistajasta, merkistä, mallista ja sarjanumerosta.

Poikkeusluvat

18 § Ruotsin kuljetushallitus voi myöntää poikkeuksia näistä määräyksistä.

---

1. Nämä määräykset tulevat voimaan 4 päivänä toukokuuta 2026.
2. Näillä määräyksillä kumotaan:
   a) varjoliitimillä lentämisestä annetut Ruotsin siviili-ilmailuviranomaisen määräykset (LFS 2007:44), sekä
   b) riippuliitimillä lentämisestä annetut Ruotsin siviili-ilmailuviranomaisen määräykset (LFS 2007:60).

4

Ruotsin kuljetushallituksen puolesta

JONAS BJELFVENSTAM

Magnus Axelsson
(Merenkulku ja ilmailu)

Julkaisija: Kristina Nilsson, Kuljetushallitus, Norrköping ISSN 2000-1975

Lupa

Liite 1

Liite 1. kouluttajille, jotka lentävät moottorittomilla riippu- ja varjoliitimillä

Moottorittomat varjoliitimet – kouluttajakoulutuksen aloittamisen edellytykset

Hakijalta vaaditaan seuraavaa:

1. rajoittamaton varjoliitolupa, joka on ollut voimassa vähintään 12 kuukautta;
2. vähintään 500 lentoa;
3. vähintään 150 lentotuntia;
4. hyväksyttyjen koulutusohjelmien mukaisten pääsyvaatimusten täyttäminen, ja
5. soveltuvuus kouluttajaksi ja kyky opettaa.

Moottorittomat riippuliitimet – kouluttajakoulutuksen aloittamisen edellytykset

Hakijalta vaaditaan seuraavaa:

1. voimassa oleva riippuliitolupa, joka on ollut voimassa vähintään 12 kuukautta;
2. vähintään 100 lentotuntia;
3. hyväksyttyjen koulutusohjelmien mukaisten pääsyvaatimusten täyttäminen, ja
3. soveltuvuus kouluttajaksi ja kyky opettaa.

Luvan saamisen edellytykset

Hakijalta vaaditaan seuraavaa:

1. 18 vuoden ikä;
2. Ruotsin liikenneviraston hyväksymän kouluttajakoulutuksen suorittaminen moottorittomille riippu- tai varjoliitimille;
3. vähintään neljää opiskelijan kouluttaminen apukouluttajana; ja
4. teoriakokeiden ja käytännön kokeiden suorittaminen Ruotsin kuljetushallituksen nimittämän valvojan tai ohjaajan arvioimana.

Lupa

Liite 2

Liite 2. moottorittoman riippu- tai varjoliitimen lentäjän lupakirjaa varten

Koulutuksen aloittamisen edellytykset

Hakijan on täytettävä seuraavat edellytykset:

1. 15 vuoden ikä ja
2. hyvä fyysinen kunto.

Luvan saamisen edellytykset

Hakijalta vaaditaan seuraavaa:

1. 16 vuoden ikä;
2. Ruotsin kuljetushallituksen hyväksymän koulutuksen suorittaminen; ja
3. teoriakokeiden ja käytännön kokeiden suorittaminen Ruotsin kuljetushallituksen nimittämän valvojan tai ohjaajan arvioimana.

Lupakirjan voimassa pysymisen edellytykset

Jotta lupakirja pysyy voimassa, edeltävien 12 kuukauden aikana on oltava suoritettuna vähintään 10 lentoonlähtöä ja laskeutumista. Muussa tapauksessa lupakirjan haltijan on suoritettava hyväksytysti uusi käytännön koe.

Jos lupakirja on ollut voimassa yli 36 kuukautta, lupakirjan haltijan on suoritettava hyväksytysti myös uusi teoriakoe.

Liite 3. moottoroitujen riippu- ja varjoliitimien lentokouluttajat

Moottoroitu varjoliidin

Kouluttajakoulutuksen aloittamisen edellytykset

Hakijalta vaaditaan seuraavaa:

1. voimassa oleva moottoroituja varjoliitimiä koskeva lupa vähintään 24 kuukauden ajan;
2. vähintään 200 lentotuntia moottoroidulla varjoliitimellä;
3. hyvä lennon suunnittelun tuntemus;
4. hyväksyttyjen koulutusohjelmien mukaisten pääsyvaatimusten täyttäminen, ja
5. soveltuvuus kouluttajaksi ja kyky opettaa.

Luvan saamisen edellytykset

Hakijalta vaaditaan seuraavaa:

1. 19 vuoden ikä;
2. Ruotsin liikenneviraston hyväksymän kouluttajakoulutuksen hyväksytty suorittaminen moottoroiduille varjoliitimille;
3. kokemus apukouluttajana moottoroiduilla varjoliitimillä lentämistä koskevalla kurssilla; ja
4. teoriakokeiden ja käytännön kokeiden hyväksytty suorittaminen Ruotsin kuljetushallituksen nimittämän valvojan arvioimana.

Moottoroitu riippuliidin

Kouluttajakoulutuksen aloittamisen edellytykset

Hakijalta vaaditaan seuraavaa:

1. voimassa oleva moottoroituja riippuliitimiä tai ultrakevyitä ilma-alukia koskeva lupa vähintään 24 kuukauden ajan,
2. vähintään 50 lentotuntia moottoroidulla riippuliitimellä tai ultrakevyellä ilma-aluksella;
3. hyvä lennon suunnittelun tuntemus;
4. täyttää toimintakirjan mukaiset pääsyvaatimukset; ja
5. soveltuvuus kouluttajaksi ja kyky opettaa.

Luvan saamisen edellytykset

Hakijalta vaaditaan seuraavaa:

1. 20 vuoden ikä;
2. Ruotsin liikenneviraston hyväksymän kouluttajakoulutuksen hyväksytty suorittaminen

moottoroiduille riippuliitimille.

Lupa

TSFS 2026:48
Liite 3

3. riippuliitimillä lentämistä koskevan kurssin onnistunut järjestäminen avustavana opettajana ja
4. teoriakokeiden ja käytännön kokeiden hyväksytty suorittaminen Ruotsin kuljetushallituksen nimittämän kouluttajan arvioimana.

Liite 4 moottoroitujen riippu- ja varjoliitimien lentäjät

Moottoroitu varjoliidin

Koulutuksen aloittamisen edellytykset

Hakijan on täytettävä seuraavat edellytykset:

1. 15 vuoden ikä ja
2. hyvä fyysinen kunto.

Luvan saamisen edellytykset

Hakijalta vaaditaan seuraavaa:

1. 16 vuoden ikä;
2. moottoroiduilla varjoliitimillä lentämistä koskevan koulutuksen suorittaminen, ja
3. teoriakokeiden ja käytännön kokeiden hyväksytty suorittaminen Ruotsin kuljetushallituksen nimittämän valvojan arvioimana.

Moottoroitu riippuliidin

Koulutuksen aloittamisen edellytykset

Hakijalta vaaditaan seuraavaa:

1. 18 vuoden ikä ja
2. hyvä fyysinen kunto.

Luvan saamisen edellytykset

Hakijalta vaaditaan seuraavaa:

1. 18 vuoden ikä;
2. moottoroiduilla riippuliitimillä lentämistä koskevan koulutuskurssin suorittaminen; ja
4. teoriakokeiden ja käytännön kokeiden hyväksytty suorittaminen Ruotsin kuljetushallituksen nimittämän kouluttajan arvioimana.

Lupakirjan voimassa pysymisen edellytykset

Jotta lupakirja pysyy voimassa, edeltävien 12 kuukauden aikana on oltava suoritettuna vähintään 10 lentoonlähtöä ja laskeutumista. Muussa

Lupa

tapauksessa lupakirjan haltijan on suoritettava hyväksytysti uusi käytännön koe.

Jos lupakirja on ollut voimassa yli 36 kuukautta, lupakirjan haltijan on suoritettava hyväksytysti myös uusi teoriakoe.